

Langs den kant loopend van het ondiepe met regenwater gevulde kratermeer, kunnen we nu de solfataren bereiken. Oppassen is de boodschap, want hier en daar liggen verraderlijk heete modderbronnen. Als de wind gunstig is, kan men tot vlak bij de brullende solfataren komen; er vóór zijn aardige kleine moddergeysers, ook natuurlijk kokend heet.

Het is nu een zeer loonende klauterpartij om over de bovenbedoelde kam tusschen Kaba Lama en Kaba Baroe in den Kaba Baroe te klimmen. Van de overzijde spiegelt zich een geweldig imposante, roode rotswand in een klein meertje, dat zich gevormd heeft tusschen den scheidingswand der beide kraters en een nieuwe 30 m hooge puinkegel, die in den Kaba Baroe is ontstaan. Als men den top van dezen kegel bereikt heeft, deinst men terug voor het schijnbaar bodemlooze kratergat, dat zich daar bevindt en dat door een natuurlijk viaduct in twee helften is verdeeld. Van hieruit kan men zich een weg zoeken naar den krater Vogelsang, vanwaar men met eenige handigheid den rug weer kan bereiken, waarlangs men naar boven is gekomen. Dit deel van de wandeling levert botanisch weliswaar niet veel bijzonders meer op, maar voor iemand, die er van houdt door een woeste bergwereld te dwalen, is het hier ideaal.

En toch zijn er menschen die al jaren lang in de onmiddellijke omgeving wonen en van al dat moois nog niets gezien hebben; ze doen zichzelf moedwillig te kort!

Lahat.

C. N. A. DE VOOGD.

DE LOOP DER STERREN AAN DEN TROPISCHEN HEMEL

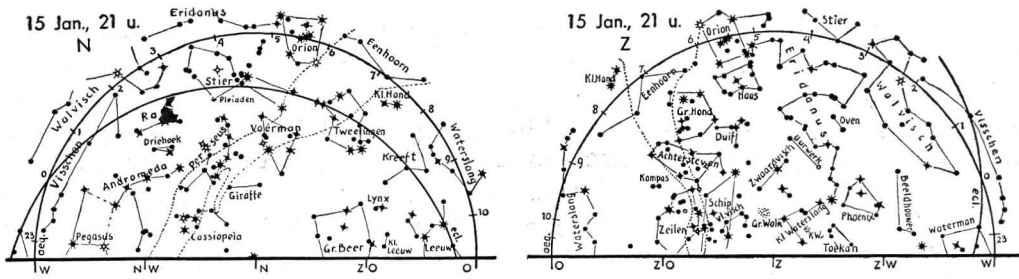
De tropische natuur en de tropische hemel: beide even boeiend en afwisselend, de sterrenhemel niet alleen door de klare nachten, maar ook omdat vrijwel alle sterren des hemels op hun tijd zichtbaar worden. Ongetwijfeld bestaat er bij de leden van de N. I. N. H. V. belangstelling voor den loop der sterren aan den tropischen hemel. Ondergeteekende wil daarom trachten door het geven van maandelijksche berichten de lezers van *De Tropische Natuur* op de hoogte te houden van de voornaamste astronomische verschijnselen.

De kaartjes, die ontleend zijn aan de „Draaibare Sterrenkaart voor de Tropen” van schrijver dezès (WOLTERS en Co., Batavia-C.), geven den hemel weer in twee gedeelten. De zware rechte lijn stelt den horizon voor; op het eene kaartje treft men het uitzicht naar het Noorden aan, op het andere dat naar het Zuiden. De hoogste deelen stellen de omgeving van het toppunt des hemels, het zenith, voor. Aan den rand sluiten de beide helften, boven het Westen en het Oosten, bij elkaar aan. De overgang van het noordelijke naar het zuidelijke kaartje kan eenige moeilijkheid geven. Om hieraan tegemoet te komen bezit iedere helft een overslag buiten W en O, die zoo breed is genomen, dat b. v. het welbekende sterrenbeeld Orion op beide helften in zijn geheel voorkomt.

De kaartjes zijn geconstrueerd voor een plaats op aarde op den aequator gelegen. Voor andere plaatsen in Ned. Indië treden kleine afwijkingen op, die echter voor het gebruik zonder beteekenis zijn. Ieder kaartje bevat den hemel-aequator (a e q.), den halven cirkel, die juist door W en O gaat, en de ecliptica (e c l.) die van belang is voor het vinden der planeten.

De tijd, waarvoor de kaartjes gelden, is met voldoende benadering de officiele tijd van elk van de zes tijdzones.

De sterrenhemel in Januari

STERRENGROOTTEN: 0 en 1 ★, 2 ★, 3 ★, 4 ●, veranderlijk ○

De kaartjes voor Januari gelden op 1 Jan. te 22 uur, op 15 Jan. te 21 uur, op 31 Jan. te 20 uur. Voorts zijn zij in andere maanden op de volgende tijden te gebruiken:

15 Sept. 15 Oct. 15 Nov. 15 Dec. 15 Jan. 15 Febr.
5 u. 3 u. 1 u. 23 u. 21 u. 19 u.

De bedoeling van dit tabelletje, dat maandelijks herhaald zal worden, is, dat op deze wijze met behulp der complete serie van 12 maandkaartjes hemel-aspecten voor den geheelen nacht worden verkregen. Zoo is dus het kaartje voor Januari ook b.v. in Februari te 19 uur bruikbaar. Wij zullen vaak naar vorige kaartjes verwijzen.

De MAAN. — V.M. 1 Jan.; N.M. 15 Jan.; E.K. 22 Jan.; V.M. 31 Jan. In den nacht van 30 op 31 Jan. heeft een weinig belangrijke gedeeltelijke maansverduistering plaats; slechts 1/10 van de maansmiddellijn wordt verduisterd.

De PLANETEN. — De planeten of dwaalsterren, die zich te midden der vaste sterren verplaatsen, kunnen niet op eenvoudige wijze in de kaart worden geteekend. Men heeft pas plezier van de kaartjes, wanneer men er de planeten zonder al te veel moeite op vinden kan. Hiertoe is de aequator verdeeld in 24 gelijke stukken, die de „rechte klimming” (R.K.) aangeven. Wanneer men nu hieronder leest: „Mercurius R. K. 19,5”, dan zoekt men dit punt op den aequator op en men vindt vervolgens de planeet op de ecliptica dáár, waar de lijn van het punt 19,5 naar de pool de ecliptica snijdt. Men doet dit eenvoudig op het oog! De pool is het midden van de kaart, m.a.w. het punt N of Z, resp. Noordpool of Zuidpool.

Helaas is dit eerste kaartje al bijzonder ongeschikt, omdat er te 21 uur geen enkele der met het bloote oog zichtbare planeten boven den horizon staat! De R. K. op 15 Jan. is nl. als volgt:

Mercurius	19,5	— onzichtbaar.
Venus	21,7	— gaat onder te 19u. 59m.
Mars	21,1	— gaat onder te 19u. 32m.
Jupiter	13,4	— komt op te 23u. 46m.
Saturnus	21,2	— gaat onder te 19u. 35m.

VENUS bereikt op 5 Jan. haar grootste helderheid als avondster.

MARS en SATURNUS staan in Jan. vlak bij elkaar aan den westelijken avondhemel (Mars het laagst), Venus staat iets hoger. Mars en Saturnus passeeren elkaar rakelings in de avondschemering op 17 Jan. Nadien staat dus Saturnus het laagst.

Men heeft omstreeks dezen tijd fraaie samenstanden van de 3 planeten en de jonge maan. Venus passeert Mars op den 23sten en Saturnus op den 28sten.

JUPITER is pas in den nanacht zichtbaar in het Oosten.

S. W. VISSER.

KORTE MEDEDEELINGEN

Bliksemschade bij een palm. — Medio Mei 1933 werd in mijn tuin op Pledang te Buitenzorg een palm door den bliksem getroffen. Uitwendig waren geen beschadigingen zichtbaar, doch na een week vertoonde de bladerdos teekenen van verwelking. Allereerst viel de spits van het jongste blad om, daarna verdorden de bladeren geheel en na ca 3 weken viel tenslotte de geheele vegetatietop met